

1. *Vermelding der voornaamste takken van bestaan der ingezetenen.*
Voornamelijk landbouw, koophandel en verschillende ambachten.
2. *Gang van het inwendig beheer der gemeente en der policie.*
Het inwendig beheer der gemeente blijft steeds op eenen geregelden voet gehandhaafd. De overtredingen der wet werden steeds bij processen-verbaal geconstateerd en vervolgd.
3. *Handhaving van reglementen en plaatselijke keuren.*
De reglementen en plaatselijke keuren werden steeds met alle zorg en nauwkeurigheid gehandhaafd.
4. *Genoegzaamheid of ongenoegzaamheid derzelve.*
Dezelve zijn voor het tegenwoordige voldoende.
5. *Gezondheidstoestand der ingezetenen in het algemeen, met vermelding van de geheerscht hebbende besmettelijke ziekten en het getal der daaraan overledenen.*
De gezondheidstoestand der ingezetenen in het algemeen was bijzonder gunstig, en is deze gemeente van besmettelijke ziekten verschoond gebleven.
6. *Koepokinenting.*
Dezelve vind geen den minsten tegenstand en wordt algemeen aangewend; geene sporen van natuurlijke kinderziekte zijn in dezelve ontdekt.
7. *Geneeskundige dienst.*
Aan geneeskundige hulp ontbreekt het in de gemeente niet, vermits er twee geneeskundigen in dezelve aanwezig zijn.
8. *Broodzetting.*
Wordt in de gemeente onnoodig geoordeeld.
9. *Prijzen der levensmiddelen.*
De eigene producten dezer gemeente zijn meer dan voldoende voor de ingezetenen; wordende de prijzen der levensmiddelen gerekend naar de markt te Zwolle.
10. *Ontginning van woeste gronden, derzelve uitgestrektheid en voortgang.*
Sedert het jaar 1846 hebben geene vernieuwde ontginningen van woeste gronden plaats gevonden; de uitgestrektheid kan op p.m. 1300 bunders worden geraamd.
11. *Staat der veenderijen.*
De veengronden in deze gemeente hebben eene uitgestrektheid van p.m. 600 bunder. Dezelve worden niet verder dan voor eigene consumtie gebruikt; zijnde in het afgelopen jaar verveend aan turf der 2^e soort 1^e klasse 1406 ton en aan turf der 2^e soort 3^e klasse 8960 ton.
12. *Toestand der kerken en de torens bij dezelve behorende, en daarin gebragte verbeteringen in het afgelopen jaar.*
Beide, zoowel kerk als toren der hervormden, werden ten jare 1847 geheel nieuw herbouwd.
Andere kerken bestaan hier niet.
13. *Toestand der kerkfondsen, van iedere gemeente afzonderlijk.*
De kerkgemeente bezit geen eigene fondsen behalve de opbrengst van een klein gedeelte gronds en de huur der banken in de kerk; wordende de overige uitgaven bij een jaarlijkschen omslag over derzelve ledematen gevonden. Gemeenten van andere gezindheden zijn ter dezer stede niet aanwezig, uitgezonderd de Israëlitische welke een gering aantal leden telt.
14. *Staat der brandblusmiddelen.*
Zijn in zeer goeden toestand.

15. *Begraafplaatsen, derzelve toestand en alles wat tot deze aangelegenheid betrekking heeft.*
Deze bevinden zich in een behoorlijken toestand; voor zooverre deze niet behooren tot de bemoeijingen der kerkelijke administratie wordt het daarop bestaand plaatselijk regelement goed in acht genomen.
16. *Gebruik van het maten en gewigten stelsel en handhaving der daaromtrent bestaande verordeningen.*
Hetzelve wordt door de ingezetenen gebezigd, overeenkomstig de daaromtrent bestaande verordeningen.
17. *Bijhouden der kadastrale stukken.*
De kadastrale stukken dezer gemeente worden steeds zoo veel mogelijk met alle naauwkeurigheid bijgehouden, door de beambten van het kadaster.
18. *Strandvonderijen.*
Van geene toepassing op deze gemeente.
19. *Kazernering en huisvesting van troepen.*
Kazernen bestaan hier niet. De troepen worden bij de ingezetenen gehuisvest.
20. *Middelen van vervoer.*
Deze bestaan in eene welingerigte diligence op Zwolle vice versa; voorts ook nog in een snorwagen des vrijdags van iedere week mede op Zwolle heen en terug; en wijders de Vechtschuiten.
21. *Gemeentefinanciën.*
Dezelve bevinden zich in een mingunstigen toestand dan vroeger en wel uit hoofde men in het afgelopen jaar wederom met buitengewone alimentatiekosten en andere onvoorziene uitgaven heeft te kampen gehad.
22. *Werking der bestaande plaatselijke belastingen.*
Dezelve zijn niet te drukkend voor de ingezetenen; zonder dezelve zoude men niet in de behoeften der gemeente kunnen voorzien.
23. *Staat der dijken en polders.*
Op deze gemeente niet van toepassing.
24. *Staat der kanalen.*
Als voren.
25. *Staat der rivieren en derzelve bevaarbaarheid in verhouding tot de behoefte.*
De rivier de Vecht blijft enkel en alleen bij open water des winters en in het voor- en najaar volkomen bevaarbaar en voldoet redelijk aan de behoefte.
26. *Staat der waterleidingen, met opgaaf der verbeteringen die daaraan in het afgelopen jaar gedaan zijn en die welke nog daaraan behooren verrigt te worden.*
De waterleidingen in deze gemeente zijn in een goeden staat; in het seizoen daartoe bepaald zijn dezelve behoorlijk opgeruimd en geschouwd.
27. *Toestand der wegen en daarin zijnde bruggen, duikers, vonders enz., met opgave als voren.*
Ook deze bevinden zich in een zeer goeden staat; **de zoogenaamde hoge weg (naar de Venebrugge) blijft steeds voor verbetering vatbaar**; zooveel mogelijk wordt echter ook daaraan de hand gehouden.
28. *Toestand der schutterijen.*
Het contingent wordt jaarlijks aangevuld en loopen de werkzaamheden daaraan verbonden geregeld af.
29. *Toestand van het schoolwezen (voor zoo veel zulks bestaat afzonderlijk van het hooger, middelbaar en lager onderwijs), met vermelding van nieuw daargestelde, aanmerkelijk uitgebreide, vervallene of teruggegane instellingen van onderwijs.*
Het lager onderwijs in deze gemeente is niet achterlijk; hooger en middelbaar onderwijs

wordt niet gegeven, behalve door den heer **J.J. Marchant als huisonderwijzer in de Nederduitsche, Fransche en Engelsche talen**, aan kinderen van ouders die zulks verlangen.

30. *Opgave der toelagen uit de gemeentekas voor het onderwijs verstrekt, in voormelde drie klassen verdeeld.*

Uit de gemeentekas worden geene toelagen voor het onderwijs verstrekt.

31. *Toestand der schoollocalen, meubelen en onderwijzerswoningen, met opgave dergenen welke in het afgeloopene jaar nieuw gebouwd of aanmerkelijk verbeterd zijn.*

Het bouwvallig school-locaal zal zoodra de fondsen zulks eenigsints gedogen geheel moeten worden vernieuwd. De meubelen in hetzelfde zijn in eenen vrij goeden staat, terwijl de woning des onderwijzers aan hem zelve behoort.

32. *Teekenscholen.*

Bestaan hier niet.

33. *Verdere inrigtingen betrekkelijk de beoefening van kunsten en wetenschappen.*

Niet aanwezig.

34. *Aard der gestichten en instellingen van weldadigheid en toestand derzelve.*

Worden hier niet gevonden.

35. *Toestand der diaconiën.*

De hervormde diaconie ter dezer gemeente wordt goed geadmistreerd, doch derzelve fondsen bijna geheel uit collecten bestaande, meer achter dan vooruitgaande, is zij genoodzaakt de bedelingen meer en meer te beperken.

36. *Evenredigheid van het getal behoefligen tot dat der bevolking.*

Van 4 tot 100.

37. *Getal voorwerpen in het afgeloopen jaar naar de kolonien der maatschappij van weldadigheid gezonden.*

Geene.

38. *Werking der banken van leening.*

Bestaan in deze gemeente niet.

39. *Nijverheid in het algemeen, derzelve toe- of afneming.*

Dezelve is van weinig aanbelang, met uitzondering van den landbouw, welke tak van nijverheid van jaar tot jaar vermeerderd.

40. *Buitenlandsche handel.*

Wordt in deze gemeente niet gedreven.

41. *Koophandel.*

De koophandel bepaalt zich voornamelijk in vette varkens, waarvoor in het afgeloopen jaar hoge prijzen werden besteed.

42. *Staat der scheepvaart en vermelding van meerderen of minderen aanbouw op de sloopstimmerwerven.*

In deze gemeente zijn veele schippers woonachtig, echter zijn hunne verdiensten zoowel door de plaats gevonden hebbende lage waterstand als door den geringen handel en vertier van geen aanbelang.

43. *Staat der fabrieken en trafijken, met opgave welke in de gemeente aanwezig zijn.*

Fabrieken worden hier niet gevonden. Er bevindt zich eene grutterij benevens negen broodbakkerijen, welke met een gunstig gevolg worden gedreven.

44. *Staat van den landbouw en de voortbrengselen van den grond.*

Deze is in deze gemeente vrij wel, en de voortbrengselen van den grond zijn over het algemeen van goede hoedanigheid.

45. *Aard der veldgewassen en resultaat van den jongsten oogst.*

De onderscheidene veldgewassen in deze gemeente bestaan voornamelijk in rogge,

boekweit, haver, gerst, aardappelen, knollen, vlas enz. De jongste oogst liet over het algemeen en in het bijzonder ten opzichte der rogge niets te wenschen over.

46. *Vooruitzichten van den oogst voor het loopend jaar.*

Deze zijn voor het tegenwoordige niet ongunstig. In de hoop dat de zich thans voordoende nachtvorsten niet zullen schaden en spoedig zullen verdwijnen.

47. *Staat van de veeteelt, ook paardenfokkerij.*

Deze wordt alhier niet opzettelijk gedreven.

48. *Opgaaf van geheerscht hebbende veeziekten, met vermelding van het getal en soort van vee dat aan elk dier ziekten overleden is, of op hooger last afgemaakt is.*

Hebben in deze gemeente niet geheerscht.

49. *Veeartsenij-kundigen, en of daaraan ook behoefte bestaat en welke middelen daarvoor zouden kunnen worden bijgedragen.*

In deze gemeente is geen veearts gevestigd. De veearts in het naburige Ommen woonachtig, oefent ook ter dezer stede zijne praktijk voldoende uit.

Aldus opgemaakt en beantwoord door het gemeentebestuur der Stad Hardenbergh, op heden den 29 april 1848.

J. van Delden Sz. Ter ordonnantie J. Santman Rz.